

# POLITIKAI NAPILAP.

|                        |              |
|------------------------|--------------|
| Egész évre . . . . .   | 16 ft. — kr. |
| Félévre . . . . .      | 8 " — "      |
| Egy negyedre . . . . . | 4 " — "      |
| Egy hónapra . . . . .  | 1 " 50 "     |

**A l y c e u m i   n y o m d á b a n .**  
**Kiadó hivatal:**  
**Ugyanott.**

Otször hasábozott sor ára 6 kr. Minden hirdetés után 80 kr  
bélyegilleték.  
**Nagyhirdetéseknél**  
*kedvezmények.*

Reklamok :  
hírfüzérbe soronként 1 f.

Vidéki megbízásokat nagy pontossággal és utánvétellel is teljesítünk. Sorsolási kimutatások minden húzás után belföldi és külföldi ügyfeleink részére, ingyenesen, ingyen küldetnek. (4) 21—30

# Sigmond Testvérek

bank- és váltóüzlete Kolozsvárt.

## Az ország ellenzéki választóihoz!

Polgárok!

A nép csak a választások által gyakorolhat befolyást a törvényhozás menetére. A közlegő választásoktól pedig a haza jövője függ. A ki tehát rosszul választ vagy nem is érvényesíti választói jogát, az megrontja saját érdekeit s bűnt követ el hazája ellen.

Polgárok! Az ország különböző vidékeiből vett tudósításaink szerint pártunk a győzelem küszöbén áll. Csak buzgóság, tevékenység, kitartás kell az utolsó percekben is s a diadal meglesz, dacára az ellenpárt minden erőszakoskodásainak.

Ne mulasztatok el tehát, gyakorolni szavazati jogaitokat sehol, s legyetek a rendnek és a választási szabadságnak őrei mindeütt.

Eljen a haza!

A baloldali orsz. és Erdély kerületi végreh. bizottság.

## Horváth és Lónyai.

Azok közé a dolgok közé, a melyeket gr. Lónyai számára félre rakosgattunk, Horváth Boldizsárnak, az igazságügy volt miniszterének pünkösthétői beszéde is tartozik.

Legjellemzőbbek e beszédnek végszavai, melyeket ezennel ide igtattunk:

„Nem folytatom a részleteket. Könnyen az önigazolás színében tűnhetnek fel előadásom, holott én nyugodtan tűrve a jelen ítéletét, igazolásomat a jövőtől várom. Csak ez van hivatva itélni a kormány férfinak fölött. A visszalépés oka a hatalompolcra álló rendesen egy elmentes vagy kedvezőtlen áramlat uralomra jutása szokott lenni, s ezen áramlat befolyása alatt a jelenben nincs meg azon elfogulatlanság, a mely egy igazságos bíróban megkívánatik. A távolabb jövő, a melynek már a jelen küzdelmek, a mai nézetek egyik és másik áramlatának tényleges eredményei is biztosabb támaszt fognak nyújtani, inkább lesz képes egy részrehajlatlan bíró szerepét betölteni. A jövő talán nem fogja gyengeségnek bélyegezni a lehetetlenséget megküzdni a feltornyosult akadályokkal. Az talán nem fog pusztá idealizmust látni egy magasabb cél felé való törekvésben s a megroggyott előítéletek elleni küzdelemben. Az talán nem fog bűnt találni abban, ha valaki magával viszi a kormányra a szívmelegítést, hogy érzéke legyen a nemzet szükségéi és fájdalmai iránt. Az talán nem abban fogja keresni az ugynevezett praktikus állam férfi jellemvonásait, hogy több lelkesedése legyen a hatalom birtoklata mint eszméi iránt. A jövő talán nem fog pálcát törni azon férfiak felett, a kik azt hiszik, hogy átgondolt rendszer nélkül egy közönséges gyárat sem lehet vezetni, annál kevésbé pedig egy országot kormányozni.” Így Horváth Boldizsár.

Nos Excellencia! bölcsen tudjuk, hogy hideg, számító esze volt az ellentétes áramlat mely bukáskukat idézte elé azoknak, a kik a kormányra magokkal vívák a szívmelegítést s az érzéket a nemzet szükségéi és fájdalmai iránt! Excellencia volt az, a ki két szóval: „elvárjuk és meglátjuk” e két szóval az ország színe előtt bizonyította, hogy több a lelkesedése a hatalom birtoklata mint nemes eszméje iránt. A jelen küzdelmek, a mai nézetek áramlata már biztos támaszt nyújt az iránt, hogy az a kormány, melynek Excellencia elnöke, a corruptióban gyökerező erőszakos kormány, mely az alkotmányos formákat csak szemfényvesztésül használja, mely Nográsban a törvényen elkövetett flagrans sértést személyével fedezte, melynek eszközei itt Erdélyben nem irtóztak vissza a polgárértől, a midőn az volt a jelszó, hogy a vélemény szabad nyilvánítása elfojtassék. Excellencia az, ki a parlamentarismus megsértésével, most, az elhatározó percben kortes eszközök csínált a közművelődés legszentebb ügyéből, kortes eszközök abból, a minek a felelősség fogalmán túl való halasztása legalázatosabb mame-luk hadát: Erdély jobboldali képviselőit is kihozta sodrából. Abból és még sok egyébből a mi éppen a jobboldali képviselők bünlajstromába; a memorandum elősoroltatott. Excellencia volt az kinek legalázatosabb sajtója rágalmat ferdítésre halmozva, végre a Görgey cultussal bemarkolt e nemzet lefajlabb sebébe, ez jellemzi Excellencia és uszályhordozói érzékét a nemzet fájdalmai iránt! Ez és még számtalan vád viszhangját kelté fel bennünk Horváth Boldizsár, az igaz deákpárti hazafi bator szava. A kiméletelesség, melylyel e vád adatott, mit sem fojtott el a viszhang éléből.

Átéltük az öt év nyomorát. És ime Excellencia meggyőződhetett, hogy nem puhultunk meg, az ön- és jogérzet nem veszett ki kebelünkkel. Satrapái nem ölték meg bennünk a bátorságot hogy szemtől szembe ne mondjuk el az igazat, az igazságban rejlő minden kiméletelességgel.

Különbben Excellencia hideg, számító esze,

a melyről oly annyira nevezetes, bizonyosan kivétel már mind ezt a nép hallgatásából, oly nép hallgatásából, melyet különben a legkisebb jótétemény is rajongásba képes hozni. A hideg számító és teremtette rendszer hozta, hogy Excellencia és kormánya nem fért e nép szívéhez, hogy hatalma nem a nép lelkesedésében, hanem zsandárjai azuronyában gyökerezik.

Herman Ottó.

## Udvarhelyszékről, 1872. jun. 6.

Az „Ellenőr” által megindított „Így vetik el a vihar magvait” című rovat egyike volt a legéletrevalóbb gondolatoknak, mert az majd egy egészszé egybeállítva, hű tükrét fogja előnkbe tárni azon alkotmányos és polgárosodott országban még soha elő nem fordult gyalázatoságoknak és törvénytöréseknek, a melyekkel a Lónyay-kormány inaugurálta magát. Egy bűnkronika lesz az a jeleniek okulása- és az utókor oktatására; egy oly napló, a melyből az oly annyiszor rászédett magyar nemzet bizonynyal igen nagy és üdvös tanúságokat merithet.

Ha e rovatban az erdélyi kerület ritkábban van képviselve, annak oka nem abban keresendő, mintha itt a hivatalos önkénykedés kisebb mérvű lenne, mint a Királyhágón túl, hanem csakis annak tulajdonítható, hogy itt a királyi biztosság és osztrák törvények lidércz nyomása alatt az emberek inkább átadták magokat a resignatio reménytelen állapotának. Itt mi, kik baloldaliak vagyunk, mi, kik a kolozsvári casino csuszó-mászó férgeivé lenni nem akartunk; mi, kik hazánkat a zsiros konczok fölé helyezzük, mi már rég hordjuk a hazafiság mártírjainak keresztjét; mi már rég hozzá szoktunk ahhoz, hogy a kormányközégek minket kiküszöbölt páriáknak tekintsenek, kikre a törvény védelmét kiterjeszteni nem tartják szükségesnek. Ezen keresztényi önmegadás mellett mindazonáltal igen óhajtottuk, hogy az erdélyi gyalázatoságok örökítésére a „Magyar Polgár” is indítson meg egy, az „Ellenőr”-éhez hasonló rovatot; én annak megindításához szolgálak az első cikkekkel; bürokratáink bűnszokottsága bizonyosan bő anyagot fog szolgáltatni arra, hogy a megkezdendő rovatnak számos folytatása következék.

Nem volt e földön a hivatalnoki önkénynek boldogabb eldoradója, mint Udvarhelyszék, a melyet egy gyámoltalan főkirálybíróval vert meg végzete, ki játékszökevényé vált egy Bach és Schmerling rokkantjaiból toborzott bürokratiának. Ezek zavartalanul élvezték itt mindenhatóságuk tiltott gyümölcseit, melyet a nép nyomorításán érleltek mindaddig, míg mult évben Orbán Balázs, mint ellenzéki jelölt fellépén, csakhamar körülte csoportosult a szék összes birtokossága, értelmisége, s a havasali néhány katolikus falu kivételével, e széknek összes népe, míg a jobboldalon senki más nem maradt mint a hivatalnokok, katolikus papok, néhány — nemes missziójának feláldozásával — tányérnyalóvá vált protestáns pap, s a havas-aljának butaságban tartott s a szószékről aljas fogásokkal fanatizált népe.

Az első csatában az ellenzéknek még ujoncz és szervezésen táborát a lélekvásárló és egészen a gyilkoltatásig menő hivatalnoki terrorizálás percznyire zavarba hozta, s a biztos győzelmet kifacsarta kezéből; de nem sokára jött egy erős szövetséges a külföldről nem régen visszatért Ugron Gáborban, ki a szervezésnek félben maradt művét végrehajtotta, s ma már Udvarhelyszéken az ellenzék oly erős, mint kevés helyt hazánkban.

A hogy most az országgyűlési képviselőválasztás elrendeltetett, bérceink közt mindenfelé Ugron Gábor és Orbán Balázs neve hangzott, s miután a hivatalosan berendelt falusi bírák és jegyzők előtt id. gr. Bethlen János és Török Albert jelentéseiket egy hagyományosá vált hivalkány tracta után megtették, s saját — némaságban s lelkiismeretlen jogszavazásban nyilvánult — érdemeiket feldicsérték, újból felkértek, már nem a választók, hanem a lerészegített falusi előjárók által, a jelöltség elvállalására, a mire mondtak is pár sorból álló oly programot, a mely az „Üstökös” okmánytárában méltó helyet foglalhat el.

Az ellenzék sem késett jelöltjeit felleptetni, s mult hó 26-án Székely-Keresztúron tartott népes gyűlés előtt jelöltjeink elmondották nagy lelkesedéssel elődözó politikai hitvallásukat, s felkértek a baloldal jelöltségének elvállalására; mit egy 100 terítékű ebéd követett, hol pohárköszöntések mondatok a királyra és királynőre, pártvezéreink: Ghicz és Tisza Kálmánra, Kossuthra, Hrobonyi bányanagyra, Udvarhelyszék baloldali jelöltjeire s több másokra. Valójában mindenkinek örülhetett lelke s meggyőződhetett népünk politikai érettsége, alkotmányos érzülete- és kiváló értelmiségéről azon számos talpraesett, gyakran sikerült élcezzel fűszerezett és minden szavaiban lángoló honszeretet által áthatott pohárköszöntésekből, a melyeket az egyszerű harisnyás székely földészek hangoztattak.

Követjelöltjeink legelőbb a távol eső Bardoczszéken tettek látogatást, s Bardoczon és Tegledi-Bacozonban mutatták be magukat az igen nagy számmal egybesereglett népnek, elmondva politikai hitvallásukat, minek hatását leginkább tanúsítja az, hogy egész Bardoczszék, Daniel Gábor legközelebbi rokonainak és dultó Cserey Gábor ur kivételével, mind a baloldalhoz csatlakozott. Semmi sem mutatja inkább a mi centralisatióunk és gép-

szertü bürokratiánk erkölcsrontó s jellemgyilkoló behatását, mint éppen Bardoczszék dultója Cserey Gábor ur, kit a baloldal könyörtőlétből, de azért is, mert mindig a baloldal hívének vallotta magát, választotta be hivatalába, s a tisztelt dultó ur most köpenyét megfordítva, a választók iránti háláját azzal rótta le, hogy a bardoczi bírót, ki egy szomszéd községben megfordulván, megemlíté, hogy délután a baloldali jelöltek beszélni fognak, s ki magyar beszédet akar hallani, jöjön át, azonnal elcsapta hivatalából; a királybíróhoz pedig jelentést küldött, hogy Orbán B. és Ugron Gábor lázítók Bardoczszéken vannak, sőt — mint mondják — szándékában volt a jelöltek letartóztatása is. Ugy látszik, hogy Cserey Gábor ur ily rövid idő alatt is megtanulta, hogy a renegátság első következménye a servilismus. Im újból egy ujoncz a Thury Gergely, Molnár Antal és Berzenczey hite-hagyott csepatajához; ha ily tanulékonyt mutat, megtörténhetik, hogy Lázár Mihály ur birodalmát megcsönkítják s Cserey uramat kinevezik oláhfalvi főispánnak, Oláhfalv volt országgyűlési követéhez mondhatjuk nagyon találva.

(Vége köv.)

## Háromszéki dolgok.

Nagy lelkesedéssel sorakoznak itt a Bakcsi zászlója alá, s most annyival inkább, mert az érdem kereszties gróf Mikes, — kinek szakálából 3 szálat maig is őriz egy furaugos székely — azt mondta, hogy ő Amerikába költözik, ha Bakcsi követ lesz Háromszéken; Cs. B. mérget veszen; a főispán pedig beadja lemondását. Ezek mind oly üdvös és öröndetes kikötések, hogy Háromszéken senki sincs ki ne óhajtaná a beteljesedésüket.

Különbben Pestről ide szivárgott hírek szerint Kálnoknak lemondása, tán akarva nem akarva, bekövetkezik nem sokára, miután háromszéki főispánnak Dániel Gábor volna kiszemelve. Kálnoky romot és elégtelenséget hagy maga után a közügyekben és a Székely népben, annál többet, mentől később ment meg meg tőle a gondviselés. Aztán hadd árulja átkozott rossz köszöntelét, a mig akad olyan szerencsétlen flótás, kire rá rázhatja.

A szentgyörgyiek azt beszélik, hogy esetleg ők is tudnak majd Hrabár-féle dolgokkal előállani a Schwarzenberg herczeg csarnok-emlékének alkalmából. Mikes nem azért kapta volt az érdemrendet, hogy ők néhány száz forinttal többet költöttek a népszámlálásra, mint az összes székelyföld.

Székely Gergely program beszéde mindenütt száz terítékből és abból áll, hogy valószággal sir a jelölt ur, szépege hebegi, hogy neki felesége, gyermeke, birtoka (s kilátásban hivatala) van a miket nem tehet ki a forradalomnak. A székelyek szánakozva mosolyognak, s önkénytelenül a székely népből a jelölt ur székelye.

Különbben a nagyságos asszony most olyan léereszkedő, hogy ritkaság; jelölt férjével együtt folytonosan járnak kelnek heti vásárok alkalmával a piaczkokon, s a székelyeket karon fogva vezetik és a legedesebb társalgások gyönyörűségében részesítik. Pompás! Gergely ur minden vásár alkalmával ott van Uzonban és Szent-Györgyön, mint azok, a kik a hídvégen ülnek.

Azt már teljesen belátta az itteni jobboldali fractió, hogy győzelemre semmi kilátása nem lehet. Azért cselet sutogtak; de nem hiszik, hogy merjenek. Azt beszélik, hogy szavazás elején, ha látják, hogy Erdővidék még nem érkezett be, akkor szólítják mindjárt, s aztán ha meg nem jelennek, később nem eresztik szavazni őket; vagy ha elején ott lesznek, akkor legutóbb rá hagyják, hogy ki ehhez zene a hazamenjenek; vagy, ha ez nem sikerülne, akkor azt beszélik, hogy mihezt Sv. G. ellenjelöltnak történetesen egy-két szavazattal több lenne mint Bakcsinak, úgy azonnal berekesztenék a szavazást, ha a szavazók felénél több még le nem szavazott volna is, és ezeket nem ereszték elé.

No hisz épen ez kellene! Mi is ott leszünk! A ki a törvény útjáról letér, azt azonnal visszatérítjük, a mint illik; mert nekünk is van és lesz szavunk ebben a dologban.

Csak tegyék el a tisztújítási gyilkot jó uraim! Nem jó azt olyan gyakran használni, mert akkor úgy kifényesedik, hogy fényénél tetteik egész undokságát önmaguk meglátva, tébolyodtan esnek bele fegyverükbe.

Örkői.

## Pártélet.

Kolozs, 1872 junius 12-én.

Olvastam a „Kelet”-ben kijött levelet, mely a „M. P.” kijött kolozsi tudósításom ellen van intézve. Ha jól emlékezem én azt irtam volt, hogy Filep Sámuel főispán ur jóvoltából még nincs képviselő jelöltünk, mert Kolozs város képviselői széke egy kormánypárti bukott nagyság számára tartatik fenn, s így szavazataink játékszerűl szolgálnak a hatalmasok kezében.

A „Kelet” tudósítója erre vonatkozólag beszél K. Papp Miklósról és társairól, beszél Moldován G. nagy fáradsággal átitelt román népkölteményeiről, a franczia Füllöpről, az étetés és itatásról stb.; de a dolog velejáról, hogy Filep Sámuel a kolozsi választókat orruknál fogva hor-

dozza, hogy nem eged szabad menetét a választási mozgalomnak városunkban, arról egészen hallgat, még pedig azért, mert fájdalom mind az, a mit e tárgyban irtam volt az mind igaz.

Meddig fog ez így tartani? Meddig fogunk játékszerűl szolgálni e hatalmas urak kezében? Mikor fogja lerázni városunk e hivataln gyámságot magáról s mikor fogja szabadon használhatni választási jogát? Mikor fogja az ellenzék kezébe venni a polgárság ügyének vezetését, hogy azt a választók érdekeinek megfelelőleg kezelje; hogy szabad tér nyitassék a szabad vélemény nyilvánításnak? Mikor fogjuk lerázni nyakunkról a Nagy Péter párt töredékét, mely már városunkra is kiterjeszté áldást árasztó kezét, hogy azt megbuktatva szabadon intézhessük ügyeinket s legyünk szabad, független polgárok! Mind oly kérdések, melyekre nyíltan azt felelhetem, hogy városunk e nyugót megelégette már — s mielőbb lerázza azt nyakáról, hogy soha többé fel ne vegye.

Igen polgártársaim! sorakozunk a jó ügy körül, habár kevesen is vagyunk még városunk el nem romlott polgársága bizonynyal hozzánk fog csatlakozni — s akkor győzedelmünk bizonyos! Csak előre polgártársaim! r. l.

## Bis dat qui cito dat.

Mult hó május 22-én a szomszéd Szárhégy község keleti részén egy oly szerencsétlen tűzvész ütött ki: mely annak két harmadát, a község legszebb részét a legjobban épült épületeit és igen csekély kivétellel annak legtehetősebb lakosainak birtokát teljesen elhamvasztá. Áldozatul esett, a hegyen levő franciscanus szerzett csaknem templomostól, a szilárdon épített gróf Lázár féle udvar, megégett a hegyoldalsáni szépen zöldelő vetések a legtavolabbi eső kertek, sőt még az élőfák is gyökerestől kipusztultak. Ember élet 10 esett áldozatul, melynek a vészszel szembeni aránytalansága csakis azon minden szerencsétlenségben szokásos szerencsének tulajdonítható, hogy a tűz nem éjel hanem nappal történt, az elpusztult családok száma 363, hivatalos tudósítás szerint 1647 lélek vagyon hajlék és kenyér nélkül, az összes kár megközelíti a 300,000 forintot!

Nagyon is természetes dolog, hogy a szomszéd község lakosai elég számason jelentek meg a tűz színhelyére, hogy rokonaiakon ismerőseiken és barátaiakon segítsenek; de a vész egyszerre oly orkán szerű fordulatot vett, hogy a se ély lehetetlené vált, alig maradt annyi idő arra, hogy minden egyéb vagyonukat képező tárgyat odahagyva saját maguk s öveik életét megmentssék.

E szerencsétlenséggel szemben igénytelen városunk nem maradhatott érzéketlenül, s a legkönyebben megejthető mód a segélyezésre egy azonnal rendezendő szini előadás megtartása látszik lenni, e szép gondolatért előismerésre méltók helybeli t. Kricsa Klára és Róza nővér pár és t. Biró Otil urhölgyek, kik azonnal társulatunk tagja t. Kádbé Vidor urat egy gyorsan előadható színmű kiadására és benne közreműködésre felkérték, ki is munkálkodását a legzivesebben felajálva a gyors színterehozás tekintetéből előadatott 94-ki műkedvelő előadásul a szép molnárné vigjáték 3 felvonásban. Közre működtek t. Biró Otil t. Kricsa Klára urhölgyek továbbá Kricsa Lukács, Kádbé Vidor, Kricsa Izidor és Fugulyán Gergely urak.

Ezen szini előadásnak bévétele és kiadásáról a legnyilvánosabb számadás itten Gy.-Szt. Miklóson az Olvasókör helyiségében folyó hó június 3-án több színműkedvelő társulati tag közreműködő és vendégszereplők jelenlétében megtartott, melynek tiszta jövedelme a költségeket leszámítva lett 73 frt. 17 kr.

Ezen felül kegyes adakozások és felülvezetések által névszerint: Kassai Sámuel 50 krt, Veres Antal 1 frtot, Melik István 2 frtot, György Mihályné 1 frtot, ifj. Zakariás János 1 frtot, ifj. Melik István 1 frtot, Balázs Elek 1 frtot, György Mihály 1 frtot, Bakos Ádám 1 frtot, Demeter Imre 30 krt, Zakariás Antal 1 frtot, Rizoli János 10 krt, Merza Kristófné 60 krt, Kricsa Náni 40 krt, Valaki 1 frtot, Névtelen 50 krt, Szatmári Jánosné 1 frtot, Sándor István 2 frtot, Horváth Károly 60 krt, Zárug Márton 1 frtot, Jakabfi János 60 krt, Egyed Pál 1 frtot, János Gergely 30 krt, Bögözi Lajos 30 krt, Péter Lajos 20 krt, Bocsánzi János 2 frtot, Siklódi Mihály 1 frtot, Kádbé Antal 1 frtot, Keresztes Márton 50 krt, özv. Dobribán Kristófné 1 frtot, Molnár Elek 1 frtot, Veres István 50 krt, Szász György 1 frtot, Puskás Sámuel 1 frtot, Molnár Mihály 2 frtot, Kocsis Lajos 30 krt, Podoler János 60 krt, Kristófi Antal 1 frtot, Laurency János 50 krt, id. Kopacz Lukács 1 frtot, Frölich Gyula 1 frtot, Vákár Lukácsné 60 krt, Klimácsék János 1 frtot, Wargyas Imréné 40 krt, Lukács Márton 3 frtot, Gál Ignác 1 frtot, Kis Gergely 40 krt, Bogdán Antal 1 frtot, Simon Gergely 30 krt, Simon Mihály 10 krt, Fülöp Antal 20 krt, Vákár Lukácsné 20 krt, Névtelen 44 krt, Simon Ede 1 frtot, Merza Kristóf 30 krt, Blága Imre 50 krt, Csergő Venczel 1 frtot és egy ezüst huszasost.

Igy tehát könyöradomány és felülvezetések-ből bejött 47 frt 34 kr és egy darab ezüst huszasost mint legjobbnak látott a gyűlés elárverezni és így egy ottanlevő tag által megvétetett 50

krón hozzáadva a szini előadás tiszta jövedelmét 73 frt 17 krt lesz 121 frt 1 kr.

Erre nézve tekintettel arra, hogy a ki az ily érdekenyen sujtott szerencsétleneken gyorsan segít, annyi mintha kétszer segítne, közakarattal azt határozták a jelenlevők, hogy ezen összeg a károsultak segélyezésére begyűltendő adakozások kezelő vész bizottság kezéhez a társulati jegyzőkönyvben leendő nyugtázás mellett készpénzben adassék át, mire nézve a jelenlevők közül ezen általános akarat keresztül vitelére megválasztott Kádbébi Vidor mind színműkedvelő tag, Lázár Mór mint ezen előadásra megválasztott pénztárnok.

Végül ezen jótékony előadás eredményének ugy szintén az e célra begyűlt adakozásoknak és felülfizetéseknek a nyilvánosság terére hozatalával mely az egyes adakozók és felülfizetők megnyugtatósára fog szolgálni, a gyűlésben jelenlevők által Lázár Mór bizatolt meg.

Mit is ezennel azon kéréssem mellett vagyok bátor a nagyon tisztelt szerkesztő urnak átnyújtani, szíveskedjék becses lapjában helyet adni, mely által: zt hiszem nem csak az érdeklő feleket megnyugtató, hanem remélem, hogy ez által több helyt is találunk oly lelkes emberbarátokra kik az 1647 lélek sanyaru állapotoktól meghatva fillérekkel felsegíteni szívesek lesznek.

Gyergyó-Szt.-Miklós, 1872. június 10-én.

Lázár Mór.

## Berzenczey kalózáratához.

Maros-Vásárhely 1872. jun. 10-én.

A „Székely Hírlap” legközelebi számában feljajdul Nagy Dénes ur, az ellene szórt rágalmat (2) czáfolva; azt írja, hogy való miszerint a Berzenczey beszédét a sörkertben végig hallgatta, azután pedig a harcziás csoportot az Elba bejáratáig elkísérte, de azt határozottan tagadja, hogy a honvédlaktanyában a fegyverek kiadását követelte. (Arról úgy látszik nem vett tudomást hogy még azon „hitvány rágalmat” is költötték el-lene, hogy az említett laktanyában meg is kardlapoztak volna; no de „ne szólj szám nem fáj fejem”) Igen jól van. Nagy D. azt hiszi, hogy e felszólalásával számadását teljesen tisztázta. Ugy van számadását! Mert nem csak Nagy D. (ki mellesleg mondva oly kicsiny tekintélyt áll nálunk, hogy számba sem vehető) hanem azok a többi nagyobb rangú urak is, kik — határozottan mondom — közvetlen indító okai voltak a május 12-ki gáztettnek. mindnyájan számadásával tartoznak Maros-széknek, de sőt Erdélynek; ha a nyomatot nincs kellő erélylyel vezetve, — sőt talán már meg is szűnt, — ám tisztázák magukat az illetők nyilvánosan, de ne úgy, mint tették, hogy a méltó gyanut ok adatolatlannul mint „hitvány rágalmat” visszautasítsák, sőt még fenyegetésekkel is álljanak elő; most az egyszer nem használ el annyiszor használt fogás; „a 44 maros-széki” „200 maros-széki” és tudja isten még hány „maros-széki” is hatástalanul enyészik el. Ily körülmények közt fellesszük a gyanusítottokról, hogy birnak annyira becsület érzéssel, miszerint a felszólításnak eleget tesznek, mert mindaddig csak „láztóknak, csend, és békeháborítóknak” fognak feltűnni mindnyájunk szemében. Most mi kiáltjuk „fel a sisakkal uraim, mert annyi feltételezek önök-ről, hogy az önökre szórt méltó gyanut (ha csak gyanu) magukon száradni nem hagyják. Hadd lássuk tehát mennyire képesek „rágalmaszainkat” lemosni magukról!

—Y—S.

## Irodalom és művészet.

**Bodnár Bandi** az énekes expa még egyszer lép fel Pesten a „Képzisolyban” mire a vidéki társulatokat sorba járja.

\*

**Nilsson Krisztina**, a híres énekesnő, júliusban Londonban ferhez megy Rouzeaud Ágost fiatal párisi bankárhoz. E híres művésznő a jövő idényben Bécsben fog énekelni, még pedig egy olasz társulattal, mely előtt a nagy opera csarnoka nyílik meg. Ugyanekkor Patti Adelina egy másik olasz társulattal a wieden színházban fog működni. Ez igazán világra szóló énekesverseny lesz.

\*

**Toldy István** egy vigjátékot fejezett be, melynek címe: „Az új emberek.” A cím egy nemességet kapott zsidó család tagjaira vonatkozik, kik nemes tulajdonai által elozlatják a régi nemeseke által az ilyen emberek iránt tápláltatni szokott előítéleteket. A cselekvény színhelye egy magyar fűrdőhely.

\*

**Varsóban** pár nap előtt halt meg az ottani dalszínház igazgatója: Moniuszko Staniszló, ki egy pár sikerültebb dalművet is írt.

\*

**Népzenészeinkben** is kezd ébredezni a vállalkozási szellem. Az id. Salamon János egyet gondolt s hozzáállott a munkához. Társulatát újból és válogatva szervezte, sok új darabot tanított be (többek között „Fauszt” részleteket) s mihielyt éretnek találja zenekarát, elindul Bécsbe s ezt jól teszi. Azokból ítélve, a miket e nap-

\*) Uram! hogy lehet ön ily mértékben jóhiszemű? Szerk.

pokban hallottunk, már most is a legjobb sikert jövedőlhettük. Az összhang tisztasága, a nuancook finomsága s a kellő tűz kitűnő rendben van. Salamon nyirettyije mindenesetre hivatva van, hogy dicsőséget szerezzen népzenénknek.

## HIRHARANG.

Kolozsvárt, június 14.

**Lapunk t. előfizetőit** tisztelettel kérjük, méltóztassanak megrendeléseikkel sietni, mert **főléssleges példányokat nem nyomtatunk** semmi szín alatt. Múltan lapunk új expedíciót megváltott, a később jövő előfizetőknek nem álland hatalmunkban teljes szám példányokkal szolgálhatni, a legjobb akaratunk mellett sem.

|                  |             |
|------------------|-------------|
| Juli szeptember  | 4 frt       |
| Juli decembeerre | 8 frt       |
| Egy hóra         | 1 frt 50 kr |

**A Lónyay és ministertársai** tiszteletére tartott diszebednek sok érdekes részletei voltak. A három forintos, s a város által még két forinttal felülfizetett couverték egy elején sehogy sem akartak kelni, később azonban neszét vették, hogy Lónyay szintén meg fogja hívni azokat, kiknek ő most vendége volt, s így tulajdonképpen egy ingyen ebédre is lehet kiállítás. Ekkor, de csakis ekkor, az érdekeltség általános lett, kapkodták a jegyeket, még agióval is. A lakoma tehát népes volt. A megjelenő minisiterelnökök és társait hivatalos éjjennel fogadta az ebéd után is sovargó hivatalnoksereg egy része. A felköszöntések sorát gr. Péchy kezdte meg, ő felségekre üritvén poharat, egy második köszöntésében üdvözlötte a minisiterelnökök és ministertársait. Lónyay gróf Kolozsvárra köszöntött, utána négy hosszabb szabású prédikáció következett, az első, a leg sikerültebb a Szász Gerőé volt. Paulert éltette. Szász Domokos Deák Ferenczet, Szász Béla a nemzetiségek unióját éltette, Szabó Samu gr. Péchy-t üdvözlötte, Finály Henrik Tisza Lajost mutatta be úgy, mint az ország legelső ingeniuerjét. (Általános meglepetés.) E közben Pauler gr. Mikó Inrét köszöntötte, ki a muzeumnak tett adakozása által a felállítandó egyetemet azon helyzetbe hozta, hogy kész gyűjteményeket használhatnak. Tisza Lajos, kinek a szépműv. előtti egyik polgártársunk a „M. Polgár”-ban már megérkezése előtt reclamat csinált, Kolozsvár hölgyeire köszöntött. (A karzati szép női közönség meglegedve vette tudomásul, hogy Tisza practicus ember, ki a szépműv. pártfogását mindig első sorban biztosítani tudja s csak azután indul hadjáratba. Szóval udvarias ember. Thury e közben irigy szemeket vet a Tisza hódításaira.) Hajós egy jól sikerült circumspetus beszédet tartott, az ő szokott farizeus modorában. Felhívta általános derűtség között a „tisztelt gyűlés”-t, hogy a magas vendégek megtámadott (?) tekintélyét minden alkalommal védelmezzék. Nem lehet valaki elég nagy ember (a főtisztelendő ur önkénytelenül végig simogatja magát), hogy megáttámadásoknak ne legyen kitéve. (Az öreg urnak ugy látszik eszébe jutott a Victoria gyűlés.) Miután közösen megígértük, hogy jövőre az üldözött ártatlanságokat védelmezni fogjuk, Hincz ur körülmosolygta a gyűlést, s nyugponat tekintete Lónyayt választá ki, mintegy kérdezve: jól beszéltem? Legyen nyugodt, biztos forrásból értesíthetjük, hogy Lónyay szomszédjától sokat tudakozódott: ki legyen ez a kitűnő szónok? Ha most meg nem kapja Lónyaytól a nagy muorkrendjelt, akkor soha! Végül még megemlíti egy dolgot. A diszebednél szokás, hogy midőn a király, királyné, vagy az uralkodóház tagjaiért üritnek poharat, fel szoktak tiszteletből állani. Ez helyes; de azt már ideitlen servilismusnak tartjuk, midőn azt követelik, hogy minden minisiterre mondott sokszor unalmas köszöntést felállva hallgassanak végig. Ezt sehol sem látták a rendező urak. A mi az ebédet illeti, jó volt; de oly gyenge szolgálat mellett, mely mindenki türelmét kimeríté.

**Elfogatások.** A tegnapi este tartott fáklyás zene alkalmával három polgárt, névszerint Csiki György, Gombos István, Szakmáry Ferenczet elfogták azért mert a baloldalt éltették, egyiket plane azért, mert azt kiáltá „Eljen a ki jót akar.” Elfogták még három honvédet is, kik nem arra éljenek, kire a rendőrség akarta. Jellemző, hogy az egyik polgárt Filep Samu személyesen, főispáni kezeivel csípte el s vitette be. Nem helyeselnék, ha valaki egy párt innepélyét megzavarja, — s ezért hivatalos uton rendre utasítatik a maga idején és helyén, de azért mert a baloldalt éltette valaki még nem követett el olyan bűnt, hogy személyes szabadságától megfosztassék. A főispán ur ne álljon be hajdunak, mert nem a városi főispán kötelessége ez. Az elfogottak még ma 11 órakor délelőtt nem voltak szabadlábra helyezve. Elhihetjük Filep ur, hogy nem ez az ut, melyen a kormány párt tüntetéseit népszerűsítékké lehet tenni. Osodálkozunk gróf Péchy, hogy e basáskodást nem utasítja rendre, s nem magyarázatja meg Filep urnak, hogy a hajdu pálcza Kolozsvártt rosz kortes fegyver a főispán kezében a választások előtt.

**Mikor egy párt tisztelegni akar** vezér férhainak fáklyás-zenevel, megszokta becsülni rendesen azzal, hogy a fáklyát a párt értelmi sége viszi. A tegnapi kocsiok, tragerek (tény!) fizetett suhancok, néhány mester legény, s itt amott egy-egy polgárt lehetett látni a fáklya vívők között. Bizony szép megtiszteltetés Lónyayékra nézve! — De hiába, a mondva csinált lelkesedés csak idáig terjed!

**Érdekes volt látni**, hogy a kormány hivatalnokai, hogy buzdították a benomulás utáni kudarc után — éljenzére a fáklyás menetet az este. Kézszálalással dolgoztak, esernyőkkel taszigálták a hallgatókat, hogy kiáltson éljent, de azért a kormány lapjai előre megírt tudósításokban fejedelmi fogadtatásokról beszélnek. — Csak port, mentől több port azok szemébe, kik nem lehettek szemtanui annak a példátlan hidegségnek, melylyel e minisiteri hadjárat fogadtatott Kolozsvárt. A kik jelen voltak, azok — a kormánypártot sem véve ki — ugys jól tudják hányat ütött az óra!

**Filep Sámuel** urnak, Kolozsvár etc. főispánjának hálás köszönetet mondok azért a figyelemért, melyet a tegnapi fáklyászene alkalmával csekély személyemre fordítani méltóztatott. Bizonyítom, hogy az illető közegek minden lépten nyomon hűségesen örködtek személem és vagyonom biztonsága felett. Nem tudván, hogy veszedelemmel járó dolog egy ellenzékire néze, ha egy Placht féle furulyával, egy jegyzőkönyvvel s a hozzá tartozó ónnal felszerelve jobboldali tisztelgők között mozog, hálával tartozom méltóságodnak véletlenségből, bölcs előrelátásért, mely érzélemmel öröklök. Kolozsvárt június 14-én 1872 Herman Ottó.

(o) **Erdély történeteszei** lehetetik a tolat. Nem elég az hozzá, hogy a „Kelet” Lónyay fogadtatása „fényében” letörpüljön, elveszni hagyta a régi fényt és dicsőséget — a pesti kormány lapok már le is írják a diadalmenetet, mely egy „diadalkapun” vonult keresztül! Természetesen oly diadalkapu ez, mely véletlenül nem létezett.

(o) **Azt nem monda** rosszul Lónyay, midőn Szász Béla beszédére felelt: „az anyagi eszközök kezünkben vannak”. Ebből azt tapasztaljuk, hogy az anyag ezen eszközeit csak holnap viszik a tisztelt főispánok a választók kerületébe.

(o) **Kaland.** Tudvalévő dolog, hogy az ország minden renegátja becsüld Kolozsvárra, tiszteletet teendő főpátronusa előtt. Thury Gergely urhoz is volt szerencsénk oly formán, hogy Filep Sámuel ur addig kísértetett bennünket vak Argusaival, míg egyszerre eltűntünk, egy fényesen világított étterembe. Helyet foglaltak, csakhamar megjelent Thuri ur ad hoc stábjával. Oh mily magasztos dicsőítő a méltóság szép kalmak szeméivel! Eltávozásunk után „ellenség” nével vélt megtisztelni a nagy férfit. Nem úgy méltóságod — egy csepp ellenszenv sincsen bennünk, sokkal nemessebb még ez az indulat, semhogy Thuriakra pazarolnók.

(o) **Háromszéken** a választások határnapjai június 28, 29, 30-kára vannak kitzítve.

(o) **A mit csak kerülő** uton, a „Hon”-ból tudunk meg, az a következő eset: „Kolozsvárt Miller alkaptány éa Markó bíró f. hó 10-én Imre Ferencz szabóságát azon üdvőre alatt, hogy a mesterlegények között izgatott volna, erőszakkal befogták, vasba verve a városból kikísértették s Nagy Kanizsára mint lakóhelyére utasították. Imre hiteles okmányokkal bizonyította előttünk, miszerint az egész személyes boszúból eredt s egyedüli alapja, hogy ő Tóth Ferencz nagyváradi szabó részére megbízás folytán néhány segédet szerződtetett. Reméljük, hogy az illetők ezen jogbitorlók ellen bünvádi keresetet fognak indítani.” Így a „Hon” mi is várunk egy felvilágosításra.

**Lapunk t. tudósítóit** tisztelettel és ismételve kérjük, szíveskedjenek minél rövidebb tudósításokat küldeni. Száznál több azoknak a tudósításoknak a száma, melyeket terjedelmök miatt félre tenni kénytelenítettünk. A politikai hullámzás tetőpontján sem időnk sem erőnk az összevonásra.

**Egy korteskedő főpap rút felszólása.** Soha még állásának méltóságáról megelégedezett nagy ur oly szegényeskedés és megalázó rendreutasításban nem részesült, mint Székely-Udvarhely kath. esperesje Demeter Endre ő méltósága. Ugyanis: e hó 9-én az esperesi residentiába igen népes meggyűlést hívott egybe, melyen némely csekély jelentőségű egyházi dolgok elintézése után a főtisztelendő ur egy hosszas beszédben előadta, hogy eddig szokásban volt, hogy követválasztások alkalmával hivat mindig az ő vezetővását hallgatni a tanácsait feltétlenül követték, míg most mellőzik stb. Erre egy ősz polgár felkiáltott: „Uram mi már kinőtünk a tutorság alól, s semmi kedvünk a pap zsákjába bujni.” Ezen kelle-mellen intermezzoul szolgáló önértetes közbeszólás után előadta az esperes ur, hogy Udvarhelynek oly köveve van szüksége, ki a tudományokban járatos, ki a katholikuskok 5 pontját aláírja, ki a kath. autonomia feltétlen híve. Ő csak egy ily embert ismer Udvarhelyt, ki ezen tulajdonok mellett még egy 1000 frtos orgonát is fog Bécsből a Szent Miklós egyháznak hozatni. Erre a polgárokból többen felugrálva kiálták: „Az ur a maga bõrre alkudhat, de a miénkre ne, mi semmiféle orgonáért el nem adjuk lelkünk meggyőződését és

polgári jogainkat.” Az esperes ur ezen második rendreutasításban sem okulva tovább folytatta magas korteskedését, s ismét magasztalni, isteníteni kezdte az ő candidátusát s végre a „hajluk nevét” közbekeblábalos: után kirukkolt, hogy a kit ő és püspök ő excentitája is megválasztatni kíván az a végtelen nagy és bölcs férfiú dr. Jeney Viktor; de alig mondá ki e nevet, hogy iszonyu zsvaj támadott, a polgárok helyeikről felugrálva kiáltották „levele” s ott hagyták az esperes urat a faképnél. Így disharmonicus hangokat adott Jeney bécsi orgonája, hiába ugy van az, ha a kalvinista zsolzár helyett dominus vibocumot, és a magyar nota helyett landerist akar énekelni, bele bicsaklik a torka; az esperes ur pedig Jeney jelöltsége megbukásából vonhatja ezen kudarczából azon tanuságot is, hogy az erőszakos korteskedés nem illik a reverendához és veres övhöz, valamint átláthatja azt is, hogy a mi katholicus népünk is kezd kiemelkedni azon kiskorúságból a mibe eddig a papság tartotta, szétvan már tépve a szellem vert bilincs, a jobboldal által áldozati bárányul kiszemelt polgárság választási jogának törvény ellenes confiscatioja által önzérteke ébresztetett, s ma már nem buvik be vakon sem a pap zsákjával, sem Lázár Mihály ur armányának halójába.

Egy a jelenlevők közöl.

**Az árvaházra történt adakozásokról** (20-ik közlemény). Alapítók 200 frtál: a kolozsvári „Kör”. Gr. Teleki Domokosné. Összeg 400 frt. Ürmösi Samuné ivén folytatás. Alapítók 100 frtál: Baranyai Szirmai Zsuzsanna, Br. Kemény Albertné, sz. Morvay Sofia. Összeg 200 frt. Papp Miklósné ivén folytatás. Résztvényesek 2 frt évi díjjal: Szigethy Józsefné 1 részv. Vélcs Lajosné 2 frt, 4 fr, Cseh Andrásné 1 frt, Eichner Anna 1 frt, évi összeg 10 frt. Özv. Császár Gáborné ivén Hídal-máson. Ajándékok: özv. Császár Gáborné 5 frt. Gr. Toldi Eulalia 5 frt. Csongrádi Maria 1 frt. Konya László 1 frt. Deutsch Frigyes 1 frt. Korda László 1 frt. Hatfaludi Aurélie 1 frt. N. N. 46 kr. Horváth Etelka 1 frt. N. N. 2 frt. Péchy Mari 1 frt. Sebestyén Biri 1 frt. Összeg 20 frt, 46 kr. A „Magyar Polgár” t. szerkesztőségéhez ajándékok: Gyarmathi Zsigmond 10 frt. Stéger Mihályné 10 frt. K. Papp Ilona 5 frt. K. Papp Erzs 5 frt. K. Papp Ernő 5 frt. K. Papp Cornél 5 frt. Perlaky Margit 1 frt. Névtelen 1 frt. Összeg 42 frt. A „Kelet” t. szerkesztőségéhez: Fenyvesi Adolf Pestről 1 frt. Szentkivics Márton 5 frt. Vass Imre Berdéről 1 frt. Kilyén Ferencz 10 frt. Görgény-Szt.-Imréről: Login József 2 frt. Fuchs Szilárd 2 frt. R. 1 frt. Guha Károly 1 frt. Tóth Lajos 50 kr. Vajda Lilla ilona ivén M.-Vásárhelyről: Özv. gr. Kemény Miklósné 5 frt, özv. Zeyk Domokosné 3 frt, br. Kemény Kati 2 frt, br. Kemény Károlin 2 frt, báró Kemény Erzs 1 frt, mltg. Gyárfás Domokosné 1 frt, mlt. Gyárfás Málna 1 frt, Bihari Sándorné 1 frt, Szász Robertné 1 frt, Kozma Endréné 1 fr. Scheitz Antalné 1 frt, özv. Molnárné 40 kr. Vajda Ilona 60 kr. Összeg 43 frt 50 kr. A „Pesti Napló” t. szerkesztőségéhez: dr. Ador Ignác 25 frt, dr. Császár Károly 5 frt, dr. Neuman Antal ügyvéd 5 frt, Frank Miksa 3 frt. Összeg 38 frt. Fogadják a nemes szívű adakozók, valamint a t. szerkesztőségek is, a jó ügy nevében, hálás köszönetet. Kolozsvárt 1872 júni 4-én br. Bornemisza Ignáczné elnök, Szász Domokosné titkár.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

**K. PAPP MIKLÓS.**

NYILTTÉR. \*)

**Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül: Revalesciere Du Barry Londonból.**

Minden szenvedőnek egészség az izletes Revalesciere du Barry által, mely gyógyszer költség nélkül az alábbi betegségeket eltávolítja: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálkátálya-, légzési, hólyag-, s vese bajok, gümőkör, aszkor, asthma, köhögés, emésztéshetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vizkór, láz, szédülés, vértelenség, fulgusz, roszullét és hánys és terhesség alatt is, diabetes, melákor, elsoványodás, csusz, köszvény Kivonat 72,000tanusítványból, oly felgyógyulásokról, melyek a gyógyszernek ellenállottak.

48.421. számú bizonyítvány

Vág-Ujhely Magyarországn. Több éve zavarva volt emésztésem gyomorajakkal és elnyálkásodással kellett küzdenem. E bajoktól a Revalesciere 14 napos használata által megmenekültem.

**Sternier J. L.** tanító a népiskolán. Gasen, Stiria, Birkfeld posta 1870. nov. 19. Igen tisztelt ur! Örömmel és kötelességem szerűleg elismerem a Revalesciere jó hatását, a hogy ez több oldalról elismertett. E kitűnő szer engem borzasztó jelekési, nehéylektől nehé kölogéstól, feljutt nyaktól gyomorgöréstől szabadított meg, melyekben évekig szenvedtem.

**Steininger Vincze** pens. lőkész. Páris, 1866. april 26. Uram! Az ön Revalesciere-csokoládéja oly jót tett, minthogy asthaticus bajoktól, melyekben évekig szenvedtem, végleg megszabadított.

**Gaillard**, a francia hadsereg főintendása. Adra, Almeria tart. (Spanyolország) 1867. oct. 23. Nagy örömmel jelenem lányom meggyógyítását hozza szenvedéseiből, miket egy borkütes okozott és az álomtól fosztá meg.

**Perrin de la Hítellos** francia vice-consul 72.632. számú bizonyítvány. Beaumont, 1868. augl 5.

Az ön Revalesciere-re csodálatkal művel a betegnekél Kuldjön még 72 szelencével.

**Bailette J.** gyógyszerész. Táplálókbb levén mint a bus, a Revalesciere felnyitott és gyermekeknek 50-szeres árat megakarintatja gyógyszer-ekben.

Bádogszelencékben fél fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 frt, 12 frs, 20 frt, 24 frs, 36 frt. Revalesciere csokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Wallischgasse 8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél, Pesten: Török, Linzben: Haselmayer, Pragában: Fürst J. Brünnen: Eder F., Debreczenben: Miklósvics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brill F. néi Károlin: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Domotórné, Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvárt: Diebballa Györgynél, Vághelyen: Conlegrer Ignácznál, Csemovitzban: Schmir Ignácznál, Varsóban: dr. Halter A.-nál, Agramban: Irgalmasok gyógyszerházában, azonkívül a bécsi ház postai utárvány vagy utánvét mellett szét-küldi.

\*) K. rovatban megjelenő cikkekért a szerkesztő semmi felelősséget nem vállal el. Szerk.

# A MAGYAR POLGÁR

## politikai napilapra

előfizethetni:

Julius-decemberre 8 frttal.

Julius-szeptemberre 4 „

Tisztelettel figyelmeztetjük lapunk t. olvasóit, hogy megrendeléseiket idejekorán méltóztassanak megtenni, hogy az elküldésben pontosak lehessünk; de másrészt, mivel felesleges példányokat nem nyomatunk, a későn jövő előfizetőknek a legjobb akarattal se szolgálhatnánk teljes számú példányokkal.

A MAGYAR POLGÁR kiadóhivatala.

### Hutter Jánosnál Kolozsvártt.

Nagy raktár minden fajú finom és nemes kávékból, valamint közönségesebbekből is, nevezetesen találhatók:

Finom Mocca, arany Java, valódi Cuba, finom gyöngy, mind nemes fajok, illatosok.

Közönséges fajtájuk: finom Java, közép Java, Ceylon, Santos.

Nemkülönben friss pörkölt kávék, arany Java, Cuba és gyöngy fajokból a

legjutányosabb árakon.

(6) 56—100

Főter, a Tivoli alatt, a Matrózhoz.

### Eladó.

1. A Házsongárdon a májális-utcában egy szép gyümölcsös kert.
2. A hidelvei nagy-utcában 150. sz. a ház és kert.
3. Egy csinosan berendezett angol kert és soros szőlő, a hidelvei nagy-utcában 145. sz. a.
4. Összesen 13 1/2, fertály művelés alatti szőlő a Kómálban.
5. Kaszáló a Harmadvölgyben 25 hold területű.
6. 49 hold kaszáló a Kullancsban.
7. 1 hold és 1409 öl szántó a Kövespadon, végre ugyanott
8. tíz taxás házhely, 100 frt évi jövedelemmel.

Értekezhetni alólirt, mint az eladásra megbízottal, bérmentes levél által, vagy lakásán Kolozsvártt, b.-hiduteza 282. sz.

ZILAHY KISS ELEK.

(7) 6—12

## A „HAZA” magyar életbiztosító bank.

IV. évi zárszámla 1871. évi dec. 31-ig.

Vagyoni állása 1871. évi dec. 31-ig.

Követelés.

Tartozás.

| A) Bevétel.                                  |  | frt.    | kr. | frt.      | kr. | frt.      | kr. | Követelés.                           |  | frt.      | kr. | Tartozás.                            |  | frt.      | kr. |
|----------------------------------------------|--|---------|-----|-----------|-----|-----------|-----|--------------------------------------|--|-----------|-----|--------------------------------------|--|-----------|-----|
| 1. Mult évi díjtartalék                      |  |         |     | 726,632   | 36  |           |     | a) Részvényesek kötelezettsége       |  | 700,000   | —   | a) Alaptőke                          |  | 2,000,000 | —   |
| 2. Kötvény-díjak                             |  |         |     | 100,138   | 16  |           |     | b) II-ik kibocsátású részvények az   |  |           |     | b) Hitelezőknek                      |  | 73,541    | 36  |
| 3. Nyugta-díjak                              |  |         |     | 594,598   | 99  |           |     | alapszabályok 4 §. értelmében        |  | 1,000,000 | —   | c) Tulelési csoportok kezelési költ- |  |           |     |
| 4. Kamatok és házbérfelvételek               |  |         |     | 49,462    | 79  |           |     | c) Értékpapírok, különféle zálog-    |  |           |     | ség tartalékja                       |  | 25,059    | 02  |
| 5. Illetékek                                 |  | 32,814  | 46  |           |     |           |     | levelek, földteherm. kötv. Pest      |  |           |     | d) Hivatalnokok nyugdíjalapja        |  | 11,000    | 03  |
| 6. Tulelési csoportok kezelési költségei     |  | 20,420  | 11  | 53,234    | 57  |           |     | fővárosi kölcsön, és saját rész-     |  |           |     | e) Díjtartalék                       |  | 1,016,697 | 77  |
| 7. Viszontbiztosított károk utáni bevétel    |  |         |     | 7,045     | 80  |           |     | vényeink                             |  | 201,038   | 73  | f) Nyereménytartalék                 |  | 29,671    | 18  |
| 8. Árkülönbségeknél nyeremény                |  |         |     | 1,138     | 57  | 1,532,251 | 24  | „ Pesti iparbanknál készpénzben      |  | 24,000    | —   | g) Biztonsági alap                   |  | 5,886     | 61  |
| B) Kiadás.                                   |  |         |     |           |     |           |     | „ Pesti takarékpénztárnál            |  | 2,479     | 51  | h) Biztosítottak nyeremény része     |  | 1,492     | 83  |
| 1. Kifizetett károk                          |  | 152,875 | —   |           |     |           |     | „ Pesti népbanknál                   |  | 1,000     | —   | i) Járulékok                         |  | 6,232     | 89  |
| 2. Függő károk                               |  | 17,060  | 77  | 169,935   | 77  |           |     | d) Lombardokban                      |  | 9,253     | 98  | j) Osztalékok                        |  | 28,000    | —   |
| 3. Törlesztések                              |  |         |     | 77,248    | 72  |           |     | e) Váltókban                         |  | 28,216    | 13  | k) Fel nem vett osztalékok a mult    |  |           |     |
| 4. Viszontbiztosítási díjak                  |  |         |     | 17,643    | 57  |           |     | f) Héttől folyó számlában            |  | 16,141    | 12  | évről                                |  | 598       | —   |
| 5. Vegyes költségek és adományok             |  |         |     | 44,293    | 93  |           |     | g) Háznak, Aldynasor 2148. sz.       |  | 377,660   | 90  | l) Nyereményátvitel 1872. évre       |  | 385       | 95  |
| 6. Tiszti fizetések                          |  |         |     | 39,954    | 81  |           |     | h) Vezér-, fő- és alügynököknél      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 7. Orvosi díjak                              |  |         |     | 6,109     | 73  |           |     | készpénzkészlet és különvétel        |  | 256,970   | 23  |                                      |  |           |     |
| 8. Visszaváltott kötvénydíjak                |  |         |     | 20,772    | 09  |           |     | „ Viszontbiztosító társulatok tar-   |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 9. Alapítási költség részlet                 |  |         |     | 5,333     | 34  |           |     | tozásai, és egyebektől               |  | 81,399    | 38  |                                      |  |           |     |
| 10. Behajrási jutalékok                      |  |         |     | 10,119    | 47  |           |     | i) Alapítási költségek               |  | 58,666    | 64  |                                      |  |           |     |
| 11. Jutalék                                  |  | 16,072  | 07  |           |     |           |     | j) Jutalékok a más, a jövő üzleti    |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 12. Törlesztett jutalékok                    |  | 21,121  | 20  |           |     |           |     | évek terhére tett előleges ki-       |  | 381,469   | 22  |                                      |  |           |     |
| 13. 1871. évi jutal. részlet                 |  | 22,752  | 70  | 59,945    | 97  |           |     | adások                               |  | 31,669    | 62  |                                      |  |           |     |
| 14. Kétes adósnál 50% leírás                 |  |         |     | 2,672     | 80  |           |     | k) Hitelezett díjak                  |  | 2,786     | 55  |                                      |  |           |     |
| 15. Irodai felszerelés utáni 10%             |  |         |     | 464       | 43  |           |     | l) Irodai felszerelések értéke       |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 16. Adó                                      |  |         |     | 21,992    | 23  |           |     | m) Pénztár készlet és pénztári utal- |  | 25,321    | 69  |                                      |  |           |     |
| 17. Házjavítási költség-részlet              |  |         |     | 1,165     | 63  |           |     | ványok                               |  | 3,198,572 | 64  |                                      |  | 3,198,572 | 64  |
| 18. Díjtartalék 1871. évre                   |  |         |     | 1,016,697 | 77  | 1,494,350 | 26  |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| Tiszta nyeremény                             |  |         |     |           |     | 37,900    | 98  |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 15. 200 drb „Haza” részvény utáni osztalék   |  |         |     |           |     | 2,000     | —   |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 16. Nyeremény-átvitel 1870. évről            |  |         |     |           |     | 1,651     | 65  |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| Összes nyeremény                             |  |         |     |           |     | 41,552    | 63  |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| C) Nyeremény-felosztás.                      |  |         |     |           |     |           |     |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 1. Elnök, Igazgató és hivatalnokok járadékai |  | 6,232   | 89  |           |     |           |     |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 2. 15% Nyeremény-tartalék                    |  | 5,297   | 96  |           |     |           |     |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 3. Biztosítottak nyeremény részei            |  | 1,308   | 66  |           |     |           |     |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 4. Biztonsági alap                           |  | 327     | 17  |           |     |           |     |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 5. 2000 drb részvény osztaléka a 14 frt      |  | 28,000  | —   |           |     |           |     |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
| 6. Nyeremény-átvitel 1872. évre              |  | 385     | 95  |           |     |           |     |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |
|                                              |  | 41,552  | 63  |           |     |           |     |                                      |  |           |     |                                      |  |           |     |

Pest, 1871. december hó 31-én.

Gr. Forgách Antal m. k., Gr. Szapáry Gyula m. k., Koppél m. k., Graborsky m. k., Nádosy m. k., Szumrák m. k., Kiss m. k., Ritter m. k.  
elnök. alelnök. igazgatók. vezér-igazgató. központi főkönyvelő.

A fentebbi mérleget átvizsgáltuk, és annak minden egyes tételét rendben találtuk.

Szenes Edő m. k., Emich Gusztáv m. k., Bródy Zsigmond m. k.

(8)

Nyomatott K. Papp Miklósnál Kolozsvártt.